

Uppsala studentkår

2017-02-01
Dnr: 19:16/17

Till
Uppsala universitet
Utbildningsdepartementet

Remissvar rörande förslaget En flexibelare ämneslärarutbildning

Uppsala studentkår har beretts möjligheten att kommentera förslaget *En flexibelare ämneslärarutbildning* (U2016/04953/UH).

Uppsala studentkår ser i stort förslaget kring en flexibelare ämneslärarutbildning som positivt, speciellt rörande att ämneslärarstudenterna med inriktning mot 7-9 får ökad ämneskompetens samt att förslaget innebär möjligheter till fler ämneskombinationer på ämneslärarprogrammet. Uppsala studentkår har dock vissa synpunkter kring hur detta ska göras och hur förslaget ska genomföras samtidigt som vi ställer oss frågande till vilka eventuella konsekvenser som dessa kommande regleringar i utbildningen kan resultera i.

Att göra inriktningen mot 7-9 mer attraktiv och tillgänglig

Uppsala studentkår upplever att studenter ofta anser att ämneslärarutbildningen med inriktning mot gymnasiet ger en större flexibilitet i studenternas framtida arbetsliv då denna examen ger möjlighet att undervisa på både högstadiet och gymnasiet. Om en student läser ämneslärarprogrammet med inriktning mot 7-9 får studenten bara undervisa i högstadiet efter examen, vilket många studenter upplever som en brist med inriktningen då de inte har en valfrihet att jobba på både högstadiet och gymnasiet. Eftersom en universitetsutbildning är en stor investering är det inte svårt att förstå varför studenter väljer den utbildning som de tror kommer ge bredd och anställningsbarhet vid examen, vilket man även behöver ta hänsyn till när man ser över det låga söktrycket till inriktningen mot 7-9. Utbildningen behöver därmed erbjuda något extra för att få studenter att känna att inriktningen mot 7-9 är en god investering. För att göra detta och därmed locka fler till ämneslärarutbildningen med inriktning mot 7-9 anser Uppsala studentkår att det krävs en översyn av eventuella brister i upplägget av utbildningen. Detta för att utreda vad studenterna vill se förbättras i utbildningen samt genom att utreda varför studenter de facto väljer att läsa mot gymnasiet istället för mot 7-9. Dessutom behövs flexibilitet samt en väl genomarbetad utbildning med tydlig pedagogisk inriktning.

På grund av det låga söktrycket på ämneslärarutbildningen med inriktning mot 7-9 har Uppsala universitet valt att lägga denna utbildning på is, vilket kan ses som mycket problematiskt. Eftersom utbildningen inte erbjudits vid Uppsala universitet på ett antal år, utvecklas den inte. En eventuell uppstart skulle innebära att studenterna påbörjar sina studier på en utbildning som inte

varit i kraft på flera år, vilket säkerligen kan resultera i att kvaliteten på utbildningen brister. Om fler ska rikta in sig mot 7-9 behöver samtliga lärosäten erbjuda en genomarbetad och pedagogiskt välplanerad utbildning även fast söktrycket är lågt.

Ämneskombinationer

Uppsala studentkår ställer sig mycket positiva till att förslaget visar på en större flexibilitet i ämneskombinationer, då studenter på ämneslärarprogrammet ofta upplever att de inte kan välja de ämneskombinationer som de helst hade önskat. Förslaget innefattar dock fortfarande vissa restriktioner rörande kombinationer som är möjliga. Eftersom det redan idag råder vissa oklarheter hos studenterna rörande möjliga kombinationer, vilket ofta leder till missförstånd och besvikelse, bör ett ordentligt tydliggörande av möjliga ämneskombinationer göras så studenterna kan navigera sig rätt genom utbildningen. Det vore mycket positivt om möjliga ämneskombinationer tydliggjordes tidigt, kanske redan i ansökningsprocessen, då det förekommer att studenter inte har kunskap om ramarna för val av andra ämne förrän de redan inlett sina studier. Dessa restriktioner kan leda till att studenten inte kan välja den ämneskombination som var planerad, där studenten kanske hade valt sitt första ämne annorlunda vid ansökningsprocessen om det hade varit tydligare kring de möjliga ämneskombinationerna. Eftersom denna otydlighet kan resultera i att studenter väljer att hoppa av utbildningen, måste detta motverkas. Förslaget kommer därför kräva betydligt mer omfattande resurser till information och studievägledning för studenterna för att undvika missförstånd och oklarheter.

Uppsala studentkår ser det som mycket positivt att ämnet svenska som andraspråk ska få kombineras med valfritt annat ämne för båda inriktningarna. Eftersom det råder stor brist på lärare i svenska som andraspråk och SFI bör denna utbildning göras mer tillgänglig och inte begränsas till de studenter som läst svenska som sitt första ämne. Vidare anser vi dock att det är en mängd andra ämnen som också borde få kombineras fritt, då det är många andra ämnesinriktningar där det råder stor brist på lärare, och där restriktionerna leder till att många lärarstudenter får välja bort vissa ämnen mot sin vilja då dessa inte går att kombinera med det första ämnet som studenten valt. Det känns beklagligt att begränsa tillgänglighet till att utbilda i de ämnen där det råder stor brist på lärare. Därför anser Uppsala studentkår att man bör göra en ytterligare översyn kring om det inte är möjligt att utöka ämnen som går att kombinera med valfritt annat ämne, då vi har ämnen där det råder stor brist på lärare i åtanke.

Utbildning med två eller tre undervisningsämnena

Förslaget innebär att möjligheten ska finnas för att välja en utbildning med tre ämnen på 300 högskolepoäng eller två ämnen på 240 högskolepoäng. När det gäller varianten med tre ämnen på 300 högskolepoäng, istället för en utbildning med två ämnen på 240 högskolepoäng, vill vi även här understryka vikten av tydlighet då det inte framkommer i förslaget om detta är två skilda utbildningar eller om dessa utbildningar går parallellt med varandra. Om utbildningarna är skilda åt finns risken för otydlighet och svårigheter med att koordinera utbildningarna med varandra. Det är av största vikt att studiegången blir tydlig och att studenterna är medveten om hur deras utbildning kommer att se ut när de påbörjar den.

På sidan 46, **8.2 Konsekvenser lärosäten, skolhuvudmän och studenter**, nämns "att utbildningen i vissa fall kommer att omfatta två ämnen istället för tre kan innebära att lärarnas anställningsbarhet i vissa fall minskar och att skolhuvudmännens tjänstefördelning kan påverkas. Detta ska dock vägas mot att det råder en stor lärarbrist [...]" Risken finns med andra ord att den ena kompetensen kan bli mindre anställningsbar. Frågan är om studenterna kommer välja det alternativ som anses vara mindre bra än det andra, speciellt när det finns en risk att du som lärare blir mindre anställningsbar. Lärarbristen får inte resultera i för hastigt tagna beslut som påverkar lärares framtida anställningsbarhet och status på arbetsmarknaden. Vi ställer oss därför tveksamma till

dessa två linjer, för att studiegången riskerar att bli otydlig samtidigt som det kan skapa en klyfta inom lärarkåren.

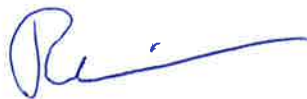
Uppsala studentkår vill även betona att man bör göra en konsekvensanalys rörande lärares framtida arbetssituation när läraren har två eller tre undervisningsämnen. Detta berör både det faktum att lärare bedöms bli mindre anställningsbar vid examen med endast två undervisningsämnen men även hur arbetsbördan ser ut om en lärare har tre undervisningsämnen.

Övriga kommentarer

Något som även kan ses som problematiskt berör ämnesfördjupningen, där promemorian menar att mer omfattande och djupare studier är viktigt för utbildningens status och attraktivitet. I studier inom exempelvis ämnet samhällskunskap, som i dagsläget kräver studier om 120 högskolepoäng, har det i tidigare utbildningar varit möjligt för studenter att bredda sig genom att läsa fristående kurser som valbara kurser. Det kan vara mycket lärorikt och meriterande för en lärare att bredda sina kunskaper och inte bara fördjupa dem, därför skulle vi gärna efterfråga mer flexibilitet rörande detta. Uppsala studentkår upplever dessutom att studenter gärna efterfrågar en bredd på utbildningen istället för ett djup, vilket vi därmed anser bör ses över.

Uppsala studentkår vill till sist tacka för tillfället att kommentera förslaget.

För Uppsala studentkår

Daniel Simmons
Ordförande, Uppsala studentkår

Isa Jansson
Ordförande, Sektion LÄRA